

Εκπαίδευση και Πολιτισμός

Leonardo da Vinci

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ Α.Ε

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LEONARDO DA VINCI
ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ**

**ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΘΡΩΝ**
(Παράρτημα ΙΙΙ)

ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΕΘΝΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

ΑΘΗΝΑ 2003

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Στόχοι του εγχειριδίου διοικητικών και οικονομικών όρων.....	3
A. ΓΕΝΙΚΑ	
1. Κατανομή της συνολικής χρηματοδότησης μεταξύ των διάφορων ενεργειών κινητικότητας.....	5
2. Η αρχή του ετήσιου προϋπολογισμού.....	5
3. Καταβολή της επιδότησης σε δόσεις.....	5
B. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	
1. ΣΧΕΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ (Ε.Μ.Σ)ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ	
1.1 Σχέσεις ανάδοχου –Ε.Μ.Σ.....	6
1.2 Σχέσεις ανάδοχου-εταίρου.....	6
2. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	
2.1 Αναθεώρηση του αρχικού κατάλογου των δικαιούχων της τοποθέτησης/ανταλλαγής.....	8
2.2 Αλλαγές προϋπολογισμού.....	8
2.3 Επιλεξιμότητα των δαπανών.....	8
3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΓΙΑ ΣΧΕΔΙΑ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΝ/ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ	
3.1 Υποτροφίες για δικαιούχους τοποθετήσεων/ανταλλαγών.....	9
α. Δαπάνες διαβίωσης.....	10
β. Δαπάνες ταξιδιού.....	12
γ. Δαπάνες ασφάλισης.....	13
3.2 Παιδαγωγική, πολιτιστική και γλωσσική προετοιμασία-	14
3.3 Βοήθημα προς τους ανάδοχους Μ.Μ.Ε.....	15
3.4 Δαπάνες διαχείρισης και παρακολούθησης.....	15
3.5. Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών ταξιδιού και διαβίωσης για άτομα που διαχειρίζονται σχέδια μικρού βεληνεκούς που αφορούν σε ομάδες στόχους σε μειονεκτική θέση και άτομα με ειδικές ανάγκες.....	16
4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΑΔΟΧΟ	
4.1 Γενικά.....	18
4.2 Τραπεζικός λογαριασμός.....	18
4.3 Εσωτερικό λογιστικό σύστημα/ σύστημα έλεγχου.....	18
4.4 ΦΠΑ, φόροι εισαγωγής σε αγαθά και υπηρεσίες.....	19
4.5 Συναλλαγματική ισοτιμία.....	19
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : Πίνακες χρηματοδότησης προγραμμάτων κινητικότητας LEONARDO DA VINCI.....	20

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ: Άτομα σε αρχική επαγγελματική κατάρτιση, Νέοι εργαζόμενοι/Πρόσφατοι πτυχιούχοι, Φοιτητές

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Δαπάνες διαχείρισης και παρακολούθησης και Δαπάνες γλωσσικής και πολιτιστικής προετοιμασίας

ΠΙΝΑΚΑΣ 2α και 2β: Δαπάνες Κινητικότητας (Ενδεικτικά ποσά υποτροφιών)

ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ: Υπεύθυνοι ανθρωπίνων πόρων σε επιχειρήσεις, σχεδιαστές και συντονιστές προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, εκπαιδευτές και ειδικοί στο πεδίο του επαγγελματικού προσανατολισμού

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Δαπάνη διαχείρισης και παρακολούθησης και Δαπάνη γλωσσικής και πολιτιστικής προετοιμασίας

ΠΙΝΑΚΑΣ 4α και 4β : Δαπάνες Κινητικότητας (Ενδεικτικά ποσά υποτροφιών)

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: Κωδικοί χωρών

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΟΡΩΝ

Το Εγχειρίδιο Διοικητικών και Οικονομικών Όρων είναι ένα εργαλείο τεχνικής βοήθειας για τη διοικητική και οικονομική διαχείριση των προγραμμάτων τοποθετήσεων/ανταλλαγών (στο εξής ΤΟΠ/ΑΝΤ). Οι στόχοι του είναι οι ακόλουθοι:

- Να παράσχει πληροφορίες που αφορούν στα στάδια υλοποίησης
- Να διασφαλίσει, κατά το δυνατόν, αρμονικές σχέσεις μεταξύ των εμπλεκόμενων, ορίζοντας το πλαίσιο διαχείρισης του σχεδίου.

Ερμηνείες όρων που εμφανίζονται στο Εγχειρίδιο:

Υποψήφιος: Κάθε κρατικός, ημικρατικός, ιδιωτικός οργανισμός ή σώμα που σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες υποβάλει πρόταση στο διακρατικό πρόγραμμα των ΤΟΠ/ΑΝΤ

Ανάδοχος: Ο υποψήφιος ο οποίος υπογράφει σύμβαση με την Εθνική Μονάδα Συντονισμού και καθίσταται συμβαλλόμενος όταν η πρότασή του εγκριθεί.

Δικαιούχος: Όλοι οι νέοι ή ενήλικες που στο πλαίσιο ενός προγράμματος ΤΟΠ/ΑΝΤ πηγαίνουν σε χώρα διαφορετική από αυτήν όπου εργάζονται ή ασκούνται, από την οποία κατάγονται ή στην οποία μένουν. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, όσοι συνοδεύουν τους συμμετέχοντες σε αυτά τα προγράμματα δεν θεωρούνται δικαιούχοι υπό την ανωτέρω έννοια. Ωστόσο, οι συνοδοί σε ορισμένες περιπτώσεις μπορούν να τύχουν οικονομικής υποστήριξης.

Εταίρος: α/ Ο Οργανισμός αποστολής (σε περίπτωση που διαφέρει από τον ανάδοχο) και β/ ο Οργανισμός υποδοχής ή διαμεσολαβητικός οργανισμός. Ο Οργανισμός υποδοχής μπορεί να είναι Εταιρεία, ίδρυμα ή εκπαιδευτικός φορέας και υποδέχεται τους δικαιούχους κατά την περίοδο της τοποθέτησης/ανταλλαγής.

Ε.Μ.Σ: Εθνική Μονάδα Συντονισμού Leonardo da Vinci στο κράτος στο οποίο είναι εγκατεστημένος ο ανάδοχος

Εταιρική σχέση: Ο ανάδοχος και οι εταίροι.

Πρόσωπο εξουσιοδοτημένο να υπογράψει: Φυσικό πρόσωπο νόμιμα εξουσιοδοτημένο να δεσμεύσει νομικά τον ανάδοχο ή τον εταίρο στο πλαίσιο του προγράμματος ΤΟΠ/ΑΝΤ.

Το Εγχειρίδιο αποτελεί βασικό παράρτημα της Σύμβασης μεταξύ της ΕΜΣ και του αναδόχου, καθώς επίσης και της Σύμβασης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της ΕΜΣ.

Οι υποψήφιοι πρέπει επίσης να ανατρέχουν στις προσκλήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για υποβολή προτάσεων, στον Γενικό Οδηγό για τους υποψηφίους, στον Οδηγό Κινητικότητας και στο έντυπο υποβολής υποψηφιότητας.

Σκοπός του Εγχειριδίου είναι να διασφαλίσει ότι τα προγράμματα ΤΟΠ/ΑΝΤ πραγματοποιούνται με λογικό κόστος. Η βασική ιδέα αξία έναντι χρημάτων θα παίξει έναν κεντρικό ρόλο κατά την αξιολόγηση των προτάσεων.

Οι συστάσεις που αναφέρονται στο Εγχειρίδιο εφαρμόζονται σε όλες τις δαπάνες που πραγματοποιούνται σε συνδυασμό με προγράμματα κινητικότητας στα πλαίσια του **Leonardo da Vinci**.

A. ΓΕΝΙΚΑ

1. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η κατανομή του ποσού της χρηματοδότησης για το 2003 στις ενέργειες του μέτρου Κινητικότητα προβλέπεται να πραγματοποιηθεί ως εξής:

- Άτομα σε αρχική επαγγελματική κατάρτιση	36 %
- Φοιτητές	14 %
- Νέοι εργαζόμενοι και πρόσφατοι πτυχιούχοι	35 %
- Υπεύθυνοι σε θέματα ανθρωπίνων πόρων σε επιχειρήσεις, σχεδιαστές και συντονιστές προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, εκπαιδευτές και ειδικοί στο πεδίο του επαγγελματικού προσανατολισμού	15%

2. Η ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΕΤΗΣΙΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ο σκοπός της αρχής αυτής, η οποία βασίζεται στις προβλέψεις της Συνθήκης της ΕΕ (Άρθρα 268, 271 και 272) και του Οικονομικού Κανονισμού (Άρθρα 6 και 105 παρ. 1 και 2) είναι η διασφάλιση ότι η έγκριση του προϋπολογισμού (εσόδων και εξόδων) συμπίπτει με την χρονική περίοδο ενός έτους (12 μήνες).

Σύμφωνα με αυτήν τη γενική αρχή της Συνθήκης και του Οικονομικού Κανονισμού, οι συμβάσεις που πρέπει να υπογραφούν με τους αναδόχους και να χρεωθούν στον προϋπολογισμό του έτους N υπογράφονται από τους αναδόχους πριν την 31^η Δεκεμβρίου του έτους N.

Η υπογραφή της σύμβασης μεταξύ της ΕΜΣ και του αναδόχου είναι απαραίτητη. Αυτό δεν σημαίνει ότι, τα συγκεκριμένα προγράμματα κινητικότητας πρέπει να λάβουν χώρα κατά το έτος N. Μια σύμβαση που υπογράφεται πριν την 31^η Δεκεμβρίου μπορεί να καλύπτει μετακινήσεις των ετών N+1 και N+2.

Για παράδειγμα, για τις προτάσεις που θα εγκριθούν το 2003, οι συμβάσεις μεταξύ της Ε.Μ.Σ και των αναδόχων, θα πρέπει να υπογραφούν έως τις 31/12/2003, αλλά θα αφορούν τοποθετήσεις που μπορούν να πραγματοποιηθούν μέχρι και το έτος 2005.

3. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΣΕ ΔΟΣΕΙΣ

Ανάλογα με την **διάρκεια υλοποίησης του σχεδίου** η επιδότηση καταβάλλεται σε δύο ή τρεις δόσεις. Ειδικότερα, για τα σχέδια:

- κάτω των 12 μηνών υπάρχουν **δύο δόσεις**: η πρώτη καλύπτει **το 80%** και η άλλη το υπόλοιπο με βάση τα δικαιολογητικά ενώ υποβάλλεται **μία μόνο έκθεση**, η τελική έκθεση.
- άνω των 12 μηνών υπάρχουν **τρεις δόσεις**: η πρώτη καλύπτει το 60% της δόσης η δεύτερη το 20% και η τρίτη το υπόλοιπο βάση των παραστατικών. Επιπλέον, εδώ υποβάλλονται **δύο εκθέσεις**, η ενδιάμεση και η τελική έκθεση.

B. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

1. ΣΧΕΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

1.1. ΣΧΕΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ/ΕΜΣ

Σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης μεταξύ Ε.Μ.Σ και αναδόχου, η Ε.Μ.Σ έχει την ευθύνη του ελέγχου για την εφαρμογή της Σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων και των οικονομικών ζητημάτων. Η Ε.Μ.Σ θα είναι ο κύριος συνομιλητής για όλα τα ζητήματα που σχετίζονται με την διοικητική και οικονομική διαχείριση της Σύμβασης.

Οποιοδήποτε αίτημα με νομική ή οικονομική χροιά πρέπει να υποβάλλεται γραπτώς στην Ε.Μ.Σ (με φαξ, e-mail ή ταχυδρομικώς). Η λήψη του αιτήματος πρέπει να επιβεβαιώνεται επίσης γραπτώς.

Οποιοδήποτε αίτημα ενδέχεται να αλλάξει το περιεχόμενο της Σύμβασης, πρέπει να φέρει τη γνήσια υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου του αναδόχου. Ένα τέτοιο αίτημα μπορεί να γίνει αποδεκτό μόνο με τη μορφή τροποποίησης όρου της Σύμβασης, η οποία υπογράφεται από το νόμιμο εκπρόσωπο και την ΕΜΣ.

Ο συμβαλλόμενος (ανάδοχος) ευθύνεται απέναντι στην ΕΜΣ για την εφαρμογή του σχεδίου ΤΟΠ/ΑΝΤ, καθώς επίσης για την οικονομική διαχείριση και τα ποσά των υποτροφιών που καταβάλλονται στους δικαιούχους των ΤΟΠ/ΑΝΤ.

Ο συμβαλλόμενος οφείλει, συνεπώς, να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την άμεση και κατάλληλη ενημέρωση της ΕΜΣ και να συγκεντρώνει κάθε πληροφορία και έγγραφο που να αποδεικνύει ότι η διαχείριση της ΤΟΠ/ΑΝΤ έγινε με τον κατάλληλο τρόπο.

Οι ανάδοχοι πρέπει να αναφέρουν τον αριθμό της σύμβασης και τον αριθμό του εγκεκριμένου σχεδίου σε κάθε είδους αλληλογραφία με την Ε.Μ.Σ.

1.2. ΣΧΕΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ/ΕΤΑΙΡΟΥ

Δεδομένου ότι η διάχυση της πληροφόρησης είναι απαραίτητη για τη διαχείριση του σχεδίου ΤΟΠ/ΑΝΤ, ο ανάδοχος και κάθε εταίρος οφείλει να μεταφέρει κάθε χρήσιμη πληροφορία που συμβάλλει στην καλύτερη και ομαλότερη διαχείριση του σχεδίου ΤΟΠ/ΑΝΤ.

Η ΕΜΣ θα ενημερώνει όλους τους αναδόχους και διαμέσου αυτών όλους τους εταίρους του σχεδίου, για την ευθύνη της εταιρικής σχέσης έναντι τρίτων αναφορικά με κάθε ζημία που προκαλείται κατά την εκτέλεση του σχεδίου. Θα ενημερώνει, επίσης, κατά τον ίδιο τρόπο για την υποχρέωση της επιστροφής κονδυλίων που καταβλήθηκαν αδικαιολόγητα από την ΕΜΣ, είτε γιατί το κόστος του σχεδίου ήταν χαμηλότερο από το προβλεπόμενο, είτε εξαιτίας της αποτυχίας εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη σύμβαση. Στην τελευταία περίπτωση ενδέχεται να απαιτηθεί επιστροφή στο ακέραιο της χρηματοδότησης.

Εάν ο ανάδοχος δεν είναι ο μοναδικός «φορέας αποστολής», θα πρέπει να συνάψει σύμβαση με τους άλλους φορείς αποστολής. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του φορέα αποστολής και του φορέα υποδοχής καθορίζονται από το ελάχιστο περιεχόμενο μιας τυποποιημένης σύμβασης. Η σύμβαση αυτή καθορίζει γενικά ότι τα δύο μέρη πρέπει να συμμορφώνονται με τη Σύμβαση μεταξύ του αναδόχου και της ΕΜΣ.

Επίσης, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του αναδόχου, του φορέα αποστολής, του φορέα υποδοχής και του δικαιούχου καθορίζονται από το ελάχιστο περιεχόμενο μιας τυποποιημένης σύμβασης (Παράρτημα 6^α), η οποία καθορίζει ότι όλα τα μέρη πρέπει να συμμορφώνονται με τη Σύμβαση μεταξύ αναδόχου και Ε.Μ.Σ.. Αυτή την Σύμβαση θα την παραλάβουν οι ανάδοχοι από την Ε.Μ.Σ.

2. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

2.1. ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΤΗΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗΣ/ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ

Ο ανάδοχος μπορεί ανάλογα με την εγκριθείσα κοινοτική χρηματοδότηση, να προτείνει αναθεώρηση του καταλόγου τοπ/αντ που είχε αρχικά προταθεί.

Για το σκοπό αυτό ο ανάδοχος πρέπει να ενημερώσει την ΕΜΣ, μόλις ενημερωθεί ο ίδιος για την κοινοτική χρηματοδότηση και να αναφέρει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες. Σε κάθε περίπτωση, είναι ιδιαίτερα σημαντικές οι λεπτομέρειες που αφορούν στον αριθμό των τοποθετούμενων και στη διάρκειά τους, προκειμένου να είναι εφικτή η αξιολόγηση της κατάστασης.

Τονίζεται ότι το ύψος της κοινοτικής επιχορήγησης σχετίζεται με τον αριθμό των δικαιούχων, τη χώρα προορισμού και τη διάρκεια της τοποθέτησης/ανταλλαγής. Ενδεχόμενη τροποποίηση οποιουδήποτε εκ των τριών αυτών παραγόντων θα σημαίνει τροποποίηση του ύψους της επιχορήγησης, η οποία όμως δεν μπορεί να υπερβαίνει την ήδη εγκεκριμένη.

Η τελική λίστα των ΤΟΠ/ΑΝΤ, η οποία θα συμπεριλαμβάνει πληροφορίες για κάθε μετακίνηση, θα πρέπει να επισυνάπτεται στην Τελική Έκθεση και θα ελέγχεται από την ΕΜΣ πριν γίνει δεκτή και πριν γίνουν οι πληρωμές.

Στην περίπτωση μη εγκρινόμενων ή/ και αδικαιολόγητων τροποποιήσεων, η Ε.Μ.Σ διατηρεί το δικαίωμα, κατόπιν αξιολόγησης, να απαιτήσει επιστροφή ολόκληρης ή μέρους της χρηματοδότησης (που αντιστοιχεί στις εν λόγω τροποποιήσεις).

Θα πρέπει να τονισθεί ότι ενδεχόμενα αιτήματα, όπως: θεμελιώδεις αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό του προγράμματος, αποχώρηση – αντικατάσταση ενός εταίρου, αλλαγή τραπεζικού λογαριασμού, θα πρέπει να υποβάλλονται στην Ε.Μ.Σ γραπτά, χρονολογημένα και υπογεγραμμένα από το νόμιμο εκπρόσωπο.

2.2. ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Εφόσον είναι αναγκαίο, ο ανάδοχος δύναται να ζητήσει αναθεώρηση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο της εγκριθείσας κοινοτικής χρηματοδότησης. Οι αλλαγές θα αφορούν τα επιμέρους ποσά και όχι το σύνολο της χρηματοδότησης. Η ΕΜΣ θα αξιολογήσει το αίτημα. Αν γίνει αποδεκτό τότε ο αναθεωρημένος προϋπολογισμός τίθεται σε ισχύ.

2.3 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Σε γενικές γραμμές, επιλέξιμη δαπάνη θεωρείται αυτή που σχετίζεται με την κινητικότητα εντός των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις χώρες που αποτελούν την ΕΖΕΣ, την Κύπρο, την Μάλτα και /ή τις συνδεδεμένες χώρες της Ανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης¹ που συμμετέχουν επίσημα στο Πρόγραμμα. Η συμμετοχή της Τουρκίας θα εξαρτηθεί από την απόφαση του Συμβουλίου.

---

¹ Για τις προϋποθέσεις συμμετοχής αυτών των χωρών επικοινωνήστε με την Ε.Μ.Σ. ή το αρμόδιο τμήμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η επιλεξιμότητα της δαπάνης θα κριθεί αναφορικά με το γενικότερο πλαίσιο, τη φύση και το ύψος της.

Ορισμένες δαπάνες θεωρούνται μη επιλέξιμες. Συγκεκριμένα:

- Δαπάνες μετακινήσεων σε χώρες που βρίσκονται εκτός της Ε.Ε. και δεν ανήκουν στις χώρες που συμμετέχουν επίσημα στο πρόγραμμα.
- Έξοδα ταξιδιών για μετάβαση σε χώρες εκτός ΕΕ που δεν ανήκουν στις χώρες που συμμετέχουν επίσημα στο πρόγραμμα.
- Δαπάνες που σημειώθηκαν **πριν την υπογραφή και μετά τη λήξη της σύμβασης.**
- Δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με το σχέδιο.
- Δαπάνες που **δεν δικαιολογούνται από το συγκεκριμένο μέτρο.**
- Δαπάνες που **χρηματοδοτήθηκαν ήδη από άλλη Κοινοτική πηγή** (η συμπληρωματική χρηματοδότηση θα πρέπει να αιτιολογείται πλήρως και να διευκρινίζεται)
- Φόροι τραπεζών και τόκοι δανείων
- Προμήθειες συναλλάγματος και άλλα τραπεζικά έξοδα.

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΓΙΑ ΣΧΕΔΙΑ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΝ/ ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ

Οι δικαιούχοι του προγράμματος Leonardo da Vinci δεν νοείται να καταβάλουν έξοδα για τη συμμετοχή τους ή την επιλογή τους στο πρόγραμμα.

Η κοινοτική επιδότηση προς τους ανάδοχους φορείς για την υλοποίηση των προγραμμάτων κινητικότητας θεωρείται συνεισφορά. Επομένως, ως εισφορά δε μπορεί να καλύψει το σύνολο των δαπανών που απαιτούνται για την υλοποίηση ενός σχεδίου ΤΟΠ/ΑΝΤ. Το σύνολο το δαπανών θα πρέπει να καλυφθεί από άλλες πηγές χρηματοδότησης.

Οι προτάσεις των σχεδίων στο μέτρο κινητικότητα υποβάλλονται στην Εθνική Μονάδα Συντονισμού της χώρας του υποψηφίου.

3.1. ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΓΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΩΝ/ ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ

Η υποτροφία αποτελείται από τρία μέρη:

- α) δαπάνες διαβίωσης
- β) δαπάνες ταξιδιού
- γ) δαπάνες ασφάλισης

Τα ενδεικτικά ποσά για κάθε κατηγορία δαπάνης αναφέρονται στο **Παράρτημα**. Αιτήσεις για επιχορηγήσεις που υπερβαίνουν τα ενδεικτικά ποσά θα πρέπει να αιτιολογούνται αναλυτικά και να τεκμηριώνονται στο έντυπο υποβολής υποψηφιότητας.

Σύμφωνα με τους όρους της Απόφασης του Συμβουλίου (1999/382/ΕΚ), η χρηματοδοτική συμβολή της Κοινότητας στα διακρατικά σχέδια ΤΟΠ/ΑΝΤ δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των **5.000 ΕΥΡΩ** ανά δικαιούχο. Το ποσόν αυτό αντιστοιχεί στην ανώτατη διάρκεια κάθε δράσης και μπορεί να αυξηθεί σε περιπτώσεις (σύμφωνα με το άρθρο 2 της Απόφασης του Συμβουλίου):

- 1) που οι δικαιούχοι είναι άτομα με ειδικές ανάγκες (έως 100%), δηλ. μέχρι και το ποσό των 10.000 ΕΥΡΩ, εφόσον αυτό αιτιολογείται επαρκώς,
2) που οι δικαιούχοι είναι άτομα που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση στην αγορά εργασίας το ποσό της επιχορήγησης μπορεί να αυξηθεί έως και 50% με ανώτατο όριο τα 5.000 ΕΥΡΩ. Η αύξηση αυτή δεν αντιστοιχεί στη μέγιστη διάρκεια.

Το όριο των 5.000 Ευρώ θα πρέπει πάντα να τηρείται (εκτός των περιπτώσεων ατόμων με ειδικές ανάγκες) και επομένως όταν οι δαπάνες μετακίνησης αυξάνονται σε μεγάλο βαθμό τότε θα πρέπει να μειώνονται τα έξοδα διαμονής και το αντίστροφο.

Οι ανάδοχοι θα πρέπει να είναι σε θέση, αν ζητηθεί από την ΕΜΣ, να προσκομίσουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν ότι ο δικαιούχος ανήκει σε μία από τις παραπάνω κατηγορίες.

ΣΥΝΟΛΟΙ:

Στις περιπτώσεις που οι τελικοί δικαιούχοι είναι:

- ανήλικοι
- άτομα που χρειάζονται ιατρική επίβλεψη
- άτομα με φυσική ή διανοητική ανικανότητα
- νεαρά άτομα με σοβαρά προβλήματα

τότε οι συνοδοί είναι απαραίτητοι και επιλέξιμοι για την χορήγηση ποσού ίσου με την υποτροφία που δικαιούται ο δικαιούχος στην αντίστοιχη δράση. Σε καμία περίπτωση, η επιδότηση του συνοδού δε μπορεί να υπερβεί το ποσό των 5.000 ΕΥΡΩ που αντιστοιχεί στη μέγιστη διάρκεια κάθε δράσης.

α. ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ

Το επίδομα διαβίωσης καταβάλλεται με σκοπό την κάλυψη δαπανών διατροφής και διαμονής των δικαιούχων. Το ποσό της επιδότησης θα πρέπει να καταβάλλεται διαμέσου τράπεζας. **Γνήσιο ή επικυρωμένο αντίγραφο της εντολής πληρωμής της τραπέζης τόσο προς τον δικαιούχο όσο και προς τον οργανισμό υποδοχής θα δίνεται στην Ε.Μ.Σ.**

Σε περίπτωση ομαδικής μετακίνησης, και όπου η φύση της ομάδας-στόχου καθιστά απαραίτητη την ύπαρξη συνοδού, θα είναι επιτρεπτή η διαχείριση των δαπανών διαβίωσης από το φορέα αποστολής μέσω του συνοδού. Σε αυτήν την περίπτωση ο ανάδοχος πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει με τιμολόγια και άλλα υποστηρικτικά έγγραφα τα έξοδα των δικαιούχων. Και σε αυτήν την περίπτωση η καταβολή των χρημάτων στο συνοδό και παράλληλα υπεύθυνο διαχείρισης των υποτροφιών θα γίνεται μέσω τράπεζας.

Σε περίπτωση που οι δικαιούχοι διαχειρίζονται οι ίδιοι αυτές τις δαπάνες τότε ο ανάδοχος θα πρέπει να καταβάλει το ποσό της διαβίωσης μέσω τράπεζης για κάθε δικαιούχο χωριστά στον τραπεζικό του λογαριασμό. Στην Ε.Μ.Σ θα δίνεται το γνήσιο ή επικυρωμένο αντίγραφο της εντολής στην τράπεζα.

Τοποθετήσεις: Άτομα σε αρχική επαγγελματική κατάρτιση

Για τη συγκεκριμένη κατηγορία δικαιούχων, το ποσό της επιχορήγησης για δαπάνες διαβίωσης θα κυμαίνεται μεταξύ ενός ποσού της τάξεως των 450 ΕΥΡΩ για την

ελάχιστη διάρκεια της τοποθέτησης (τρεις εβδομάδες) και ενός ποσού της τάξεως των 3.200 ΕΥΡΩ για τη μέγιστη διάρκεια της τοποθέτησης (εννέα μήνες).

Το ύψος της κοινοτικής χρηματοδότησης μπορεί να μειωθεί σε περιπτώσεις συγχρηματοδότησης, εάν αυτή επιτρέπει στον δικαιούχο να ζει κάτω από αποδεκτές συνθήκες.

Το όριο των 5.000 ΕΥΡΩ θα πρέπει πάντα να τηρείται (εκτός των περιπτώσεων ατόμων με ειδικές ανάγκες) και επομένως όταν οι δαπάνες ταξιδιού και ασφάλισης αυξάνονται σε πολύ μεγάλο βαθμό τότε θα πρέπει να μειώνονται τα έξοδα διαμονής και το αντίστροφο. Θα πρέπει δηλαδή το ποσό των 3.200 ΕΥΡΩ να συνδυάζεται με το όριο των 5.000 που αποτελεί το ανώτατο ποσό χρηματοδότησης (Πίνακας 2α και 2β).

Η ελάχιστη επιλέξιμη διάρκεια είναι τρεις εβδομάδες και η μέγιστη εννέα μήνες (39 εβδομάδες).

Τοποθετήσεις: Φοιτητές (Πανεπιστήμια, ΤΕΙ)

Για τη συγκεκριμένη κατηγορία δικαιούχων, το ποσό της επιχορήγησης για δαπάνες διαβίωσης θα κυμαίνεται μεταξύ ενός ποσού της τάξεως των 1.550 ΕΥΡΩ για την ελάχιστη διάρκεια της τοποθέτησης (τρεις μήνες) και ενός ποσού της τάξεως των 4.170 ΕΥΡΩ για τη μέγιστη διάρκεια της τοποθέτησης (δώδεκα μήνες).

Το ύψος της κοινοτικής χρηματοδότησης μπορεί να μειωθεί σε περιπτώσεις συγχρηματοδότησης.

Το όριο των 5.000 ΕΥΡΩ θα πρέπει πάντα να τηρείται (εκτός των περιπτώσεων ατόμων με ειδικές ανάγκες) και επομένως όταν οι δαπάνες ταξιδιού και ασφάλισης αυξάνονται σε πολύ μεγάλο βαθμό τότε θα πρέπει να μειώνονται τα έξοδα διαμονής και το αντίστροφο. Θα πρέπει δηλαδή το ποσό των 4.170 ΕΥΡΩ να συνδυάζεται με το όριο των 5.000 που αποτελεί το ανώτατο ποσό χρηματοδότησης (Πίνακας 2α και 2β).

Η ελάχιστη επιλέξιμη διάρκεια είναι τρεις μήνες και η μέγιστη δώδεκα μήνες.

Τοποθετήσεις: Νέοι εργαζόμενοι και πρόσφατα πτυχιούχοι

Για τις συγκεκριμένες κατηγορίες δικαιούχων, το ποσό της επιχορήγησης για δαπάνες διαβίωσης θα κυμαίνεται μεταξύ ενός ποσού της τάξεως των 1.000 ΕΥΡΩ για την ελάχιστη διάρκεια της τοποθέτησης (δύο μήνες) και ενός ποσού της τάξεως των 4.170 ΕΥΡΩ για τη μέγιστη διάρκεια της τοποθέτησης (δώδεκα μήνες).

Το ύψος της κοινοτικής χρηματοδότησης μπορεί να μειωθεί σε περιπτώσεις συγχρηματοδότησης.

Το όριο των 5.000 Ευρώ θα πρέπει πάντα να τηρείται (εκτός των περιπτώσεων ατόμων με ειδικές ανάγκες) και επομένως όταν οι δαπάνες ταξιδιού και ασφάλισης αυξάνονται σε πολύ μεγάλο βαθμό τότε θα πρέπει να μειώνονται τα έξοδα διαμονής και το αντίστροφο. Θα πρέπει δηλαδή το ποσό των 4.170 ΕΥΡΩ να συνδυάζεται με το όριο των 5.000 που αποτελεί το ανώτατο ποσό χρηματοδότησης (Πίνακας 2α και 2β).

Η ελάχιστη επιλέξιμη διάρκεια είναι δύο μήνες και η μέγιστη δώδεκα μήνες.

Ανταλλαγές: Υπεύθυνοι σε θέματα ανθρωπίνων πόρων σε επιχειρήσεις, σχεδιαστές και συντονιστές προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, εκπαιδευτές και ειδικοί στο πεδίο του επαγγελματικού προσανατολισμού – Εκπαιδευτές και ειδικοί στην εκμάθηση ξένων γλωσσών

Για τις συγκεκριμένες κατηγορίες δικαιούχων, το ποσό της επιχορήγησης για δαπάνες διαβίωσης θα κυμαίνεται μεταξύ ενός ποσού της τάξεως των 400 ΕΥΡΩ για την ελάχιστη διάρκεια της τοποθέτησης (μία εβδομάδα) και ενός ποσού της τάξεως των 2.200 ΕΥΡΩ για τη μέγιστη διάρκεια της τοποθέτησης (έξι εβδομάδες).

Το ύψος της κοινοτικής χρηματοδότησης μπορεί να μειωθεί σε περιπτώσεις συγχρηματοδότησης.

Το όριο των 5.000 Ευρώ θα πρέπει πάντα να τηρείται (εκτός των περιπτώσεων ατόμων με ειδικές ανάγκες) και επομένως όταν οι δαπάνες ταξιδιού και ασφάλισης αυξάνονται σε πολύ μεγάλο βαθμό τότε θα πρέπει να μειώνονται τα έξοδα διαμονής και το αντίστροφο. Θα πρέπει δηλαδή το ποσό των 2.000 ΕΥΡΩ να συνδυάζεται με το όριο των 5.000 που αποτελεί το ανώτατο ποσό χρηματοδότησης (Πίνακας 4α και 4β).

Η ελάχιστη επιλέξιμη διάρκεια είναι μία εβδομάδα και η μέγιστη έξι εβδομάδες.

β. ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΑΞΙΔΙΟΥ

Οι δαπάνες μετακίνησης πρέπει να βασίζονται σε πραγματικά έξοδα και να υποστηρίζονται από τα κατάλληλα έγγραφα. Στην περίπτωση αεροπορικών εισιτηρίων θα είναι υποχρεωτική η προσκόμιση του εισιτηρίου και της κάρτας επιβίβασης στο αεροπλάνο.

1. Μόνο τα έξοδα εκείνα που συνδέονται άμεσα με τις ενέργειες που εγκρίθηκαν βάσει του σχεδίου είναι επιλέξιμα. Αυτά τα έξοδα πρέπει να αιτιολογούνται σαφώς στην τελική οικονομική αναφορά και να συνδέονται με την περίοδο της ΤΟΠ/ΑΝΤ
2. Οι δικαιούχοι πρέπει να χρησιμοποιούν το πιο οικονομικό μέσο ταξιδιού δηλ. να χρησιμοποιούν κατά το δυνατόν εισιτήρια APEX για αεροπορικά ταξίδια και να επωφελούνται από μειωμένες τιμές
3. Στην περίπτωση ταξιδιού με αμάξι πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ οχημάτων που μεταφέρουν μόνο έναν και εκείνων που μεταφέρουν περισσότερους δικαιούχους ΤΟΠ/ΑΝΤ. Στην πρώτη περίπτωση, οι επιλέξιμες δαπάνες θα καθορίζονται βάσει της τιμής του σιδηροδρομικού ή αεροπορικού εισιτηρίου. Στη δεύτερη περίπτωση, οι επιλέξιμες δαπάνες θα καθορίζονται βάσει των οδοιπορικών που γίνονται δεκτά για φορολογικούς σκοπούς. Σε κάθε περίπτωση οι δικαιούχοι πρέπει να μπορούν να αποδείξουν ότι πραγματοποιήθηκε το ταξίδι.
4. Μόνο το κόστος ενός εισιτηρίου ανά ΤΟΠ/ΑΝΤ θα είναι επιλέξιμο.
5. Τα έξοδα ταξιδιού του συνοδού θα είναι επιλέξιμα για τα σχέδια για τα οποία έχει εγκριθεί η ύπαρξη του συνοδού.

γ. ΔΑΠΑΝΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Η Εθνική Μονάδα Συντονισμού ελέγχει, εάν ο ανάδοχος φροντίζει, ώστε ο κάθε δικαιούχος να είναι ασφαλισμένος για:

- αστική ευθύνη
- υγεία/ ατύχημα/ ανικανότητα
- βοήθεια/ επαναπατρισμό

Για τους παραπάνω τομείς πρέπει καταρχήν να ξεκαθαριστεί εάν πιθανή ασφάλεια των δικαιούχων από τη χώρα προέλευσής τους, τους καλύπτει και στη χώρα υποδοχής. Όλοι οι δικαιούχοι που υπάγονται στην εθνική νομοθεσία, πρέπει να λάβουν ένα έντυπο E111, συμπληρωμένο κατάλληλα. Επιπλέον ο ανάδοχος πρέπει να εξακριβώσει, εάν ο φορέας υποδοχής παρέχει ασφάλιση που καλύπτει τους δικαιούχους κατά τη διάρκεια της τοποθέτησης/ ανταλλαγής τους.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η υπάρχουσα ασφάλεια δεν καλύπτει τους παραπάνω κινδύνους πρέπει ο ανάδοχος να διασφαλίσει ότι, παρέχεται επιπλέον ασφάλιση για την περίοδο της τοποθέτησης/ ανταλλαγής. Τα έξοδα θα καλυφθούν από την υποτροφία Leonardo da Vinci βάσει της αρχής της **πραγματικής δαπάνης** δηλαδή βάσει του κόστους του ασφαλιστικού συμβολαίου που θα προσκομίζεται κατά την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ αναδόχου – Ε.Μ.Σ και θα αποτελεί παράρτημά της.

Το ασφαλιστήριο συμβόλαιο θα προσκομίζεται στην Ε.Μ.Σ. το αργότερο εντός εξήντα ημερών από την υπογραφή της σύμβασης ή μόλις γίνουν γνωστοί οι δικαιούχοι προκειμένου να γίνει η εκταμίευση της πρώτης προκαταβολής. Δαπάνες ασφάλισης που δεν σχετίζονται με το πρόγραμμα (π.χ. ασφάλεια ζωής) είναι σε κάθε περίπτωση μη επιλέξιμες. Τα **ελάχιστα όρια αποζημίωσης** για τον κάθε δικαιούχο, τα οποία προτείνεται να υιοθετηθούν από τους φορείς στην επικοινωνία τους με τις ασφαλιστικές εταιρείες είναι τα ακόλουθα:

Προσωπικό Ατύχημα

A	Ασφάλιση θανάτου, μόνιμης ανικανότητας από ατύχημα	
	Απώλεια ζωής συνέπεια ατυχήματος	9.000
	Μόνιμη ολική ανικανότητα συνέπεια ατυχήματος	9.000
	Μόνιμη μερική ανικανότητα συνέπεια ατυχήματος	9.000
B	Ιατροφαρμακευτικά έξοδα	
	Κάλυψη ιατροφαρμακευτικών εξόδων συνέπεια ατυχήματος	600
	Κάλυψη ιατροφαρμακευτικών εξόδων συνέπεια ασθένειας	300
Γ	Ευρεία νοσοκομειακή περίθαλψη	
	Κάλυψη εξόδων νοσηλείας συνέπεια ατυχήματος ή ασθένειας	1.500
	Περιορισμός σε έξοδα δωματίου – με ανώτατο ποσό	45
E	Επαναπατρισμός	3.000

Αστικής Ευθύνης

1	Σωματικές βλάβες κατά άτομο	30.000
2	Ομαδικό ατύχημα	88.000
3	Υλικές ζημιές κατ' ατύχημα	30.000
4	Απαλλαγή για κάθε υλική ζημιά	200

3.2. ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ, ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

Σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου ένα ποσό έως και 10% της επιχορήγησης για κάθε σχέδιο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τους εξής σκοπούς:

- Βοήθεια προς τους αναδόχους **μόνο σχεδίων τοποθετήσεων** με στόχο την προετοιμασία των δικαιούχων. Το ποσό που χορηγείται για παιδαγωγική, πολιτιστική και γλωσσική προετοιμασία δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 200 ΕΥΡΩ για μια τοποθέτηση μικρότερη των τριών μηνών και το ποσό των 500 ΕΥΡΩ για μία τοποθέτηση μεγαλύτερη των τριών μηνών με ανώτατο όριο τα 25.000 ΕΥΡΩ ανά ανάδοχο και ανά έτος (Πίνακας 1 και Πίνακας 3).
- Σε ότι αφορά την παιδαγωγική, πολιτιστική και γλωσσική προετοιμασία **σχεδίων ανταλλαγής**, εφόσον θεωρηθεί αναγκαία και κατόπιν αξιολόγησης από την Εθνική Μονάδα Συντονισμού, μπορεί να παρασχεθεί υποστήριξη σε αντίστοιχους αναδόχους (μέσα στα προβλεπόμενα για τις ανταλλαγές όρια).

Τα έξοδα της γλωσσικής προετοιμασίας πρέπει να βασίζονται σε πραγματικές δαπάνες με αντίστοιχα υποστηρικτικά έγγραφα όπως: αποδείξεις παροχής υπηρεσιών, μισθολογικές καταστάσεις κ.λ.π. Η γλωσσική προετοιμασία πρέπει να σχετίζεται άμεσα με το περιεχόμενο της τοποθέτησης ή ανταλλαγής και να παρέχεται από επαγγελματίες σε χώρα που συμμετέχει στο πρόγραμμα Leonardo da Vinci. Το περιεχόμενο της γλωσσικής προετοιμασίας πρέπει να περιγράφεται λεπτομερώς στην τυποποιημένη σύμβαση μεταξύ του αναδόχου, του φορέα αποστολής, του φορέα υποδοχής και του δικαιούχου.

Δεν θα επιχορηγούνται οι ανάδοχοι για γλωσσική προετοιμασία, όταν το πανεπιστήμιο, το σχολείο ή ο εκπαιδευτικός οργανισμός παρέχει γλωσσική προετοιμασία στον δικαιούχο μέσω των κανονικών μαθημάτων.

Εφόσον η παιδαγωγική, πολιτιστική και γλωσσική προετοιμασία αποτελεί σημαντικό παράγοντα επιτυχίας των σχεδίων κινητικότητας, πρέπει να διασφαλίζεται ότι η ποιότητα της προετοιμασίας είναι ανάλογη του κόστους της.

Θα πρέπει να τονιστεί ότι όταν η γλωσσική προετοιμασία πραγματοποιείται στη χώρα αποστολής (Ελλάδα) τότε ο χρόνος προετοιμασίας προηγείται της περιόδου τοποθέτησης, ενώ όταν πραγματοποιείται στη χώρα υποδοχής τότε γίνεται παράλληλα με την περίοδο τοποθέτησης.

3.3. ΒΟΗΘΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥΣ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (Μ.Μ.Ε)

Σύμφωνα με την απόφαση του Συμβουλίου ένα ποσό έως και 10% της επιχορήγησης για κάθε σχέδιο μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ειδικό βοήθημα στους αναδόχους που είναι Μ.Μ.Ε για την προετοιμασία της πρώτης τους πρότασης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα συγκεκριμενοποιεί κάθε χρόνο το ποσό που πρόκειται να χορηγηθεί βάσει της γνωμοδότησης της Επιτροπής Leonardo da Vinci. Το ποσό δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 500 ΕΥΡΩ ανά ΜΜΕ και θα χορηγείται μόνο στις εγκεκριμένες προτάσεις.

3.4. ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Αυτά τα έξοδα καλύπτουν την οργάνωση και την παρακολούθηση/αξιολόγηση του σχεδίου, τα έξοδα διαμονής και διαβίωσης των αναδόχων και/ ή των εταίρων σε όλες τις προπαρασκευαστικές επισκέψεις και τις επισκέψεις ελέγχου καθώς επίσης και τις δαπάνες τηλεπικοινωνιών και φωτοτυπιών.

Τα έξοδα διαχείρισης και παρακολούθησης καταβάλλονται στον ανάδοχο ως εξής:

- για μία τοποθέτηση ή ανταλλαγή για διάστημα μικρότερο των τριών μηνών ένα ποσό έως και 100 ΕΥΡΩ ανά δικαιούχο
- για μία τοποθέτηση για διάστημα μεγαλύτερο των τριών μηνών ένα ποσό έως και 200 ΕΥΡΩ ανά δικαιούχο

με ανώτατο όριο τα 25.000 ΕΥΡΩ ανά ανάδοχο, ανά έτος και ανά έτος επιλογής (Πίνακας 1 και Πίνακας 3).

Ο ανάδοχος μετά από συμφωνία με τους υπόλοιπους εταίρους έχει δικαίωμα να μοιραστεί τα έξοδα διαχείρισης με τους φορείς που επιβαρύνονται στην πραγματικότητα με αυτά τα έξοδα.

Για **σχέδια μικρού βεληνεκούς που αφορούν σε ομάδες – στόχους σε μειονεκτική θέση**, για τα οποία η προαναφερόμενη χρηματοδότηση μπορεί να αποδειχθεί ανεπαρκής εξαιτίας του μικρού αριθμού δικαιούχων, μπορεί να χορηγηθεί επιπρόσθετη χρηματοδότηση (με ανώτατο όριο τα 100 ΕΥΡΩ ανά δικαιούχο για έξοδα διαχείρισης) για την κάλυψη προπαρασκευαστικών επισκέψεων και επισκέψεων ελέγχου. Οι ανάδοχοι αυτών των σχεδίων θα πρέπει να αναφέρουν το προσδοκώμενο ποσό γι' αυτές τις επισκέψεις στον προϋπολογισμό που επισυνάπτεται στο έντυπο υποβολής υποψηφιότητας.

3.5. Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών ταξιδιού και διαβίωσης για άτομα που διαχειρίζονται σχέδια μικρού βεληνεκούς που αφορούν σε ομάδες στόχους σε μειονεκτική θέση και άτομα με ειδικές ανάγκες.

Σε γενικές γραμμές, μόνο τα ταξίδια που συνδέονται άμεσα με το σχέδιο χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα Leonardo da Vinci. Τα ταξίδια για προπαρασκευαστικές επισκέψεις θα πρέπει να συνδέονται με συγκεκριμένες δραστηριότητες (προετοιμασία, διαχείριση, αξιολόγηση), οι οποίες θα πρέπει να αιτιολογούνται πλήρως στην πρόταση που υποβάλλεται. Οι επιλέξιμες δαπάνες μετακίνησης βάσει της Σύμβασης μεταξύ Ε.Μ.Σ και αναδόχου θα είναι πραγματικές δαπάνες και θα περιορίζονται σε ταξίδια για τα οποία χρησιμοποιείται η πιο οικονομική μορφή μετακίνησης, π.χ. εισιτήρια APEX.

Το ταξίδι με αυτοκίνητο, εφόσον δικαιολογείται και δεν είναι πολύ ακριβό, θα αποζημιώνεται ως εξής:

- χρήση ιδιωτικού οχήματος: βάσει σιδηροδρομικού εισιτηρίου πρώτης θέσης (ακόμα και αν περισσότερα άτομα ταξιδεύουν στο ίδιο όχημα, τα έξοδα θα καλύπτονται βάσει της τιμής ενός μόνο εισιτηρίου)
- χρήση νοικιασμένου οχήματος (έως και δεύτερη θέση ή αντίστοιχο) ή ταξί βάσει των πραγματικών εξόδων εφόσον αυτό δεν είναι υπερβολικά ακριβό συγκρινόμενο με άλλα μέσα μεταφοράς.

Ταξίδια εκτός των περιοχών των εταίρων θα πρέπει να αναφέρονται εκ των προτέρων και ο σκοπός τους να έχει άμεση σχέση με το σχέδιο.

Το κόστος της διαμονής/διαβίωσης ατόμων που έχουν αναλάβει δραστηριότητες για την προετοιμασία, παρακολούθηση και αξιολόγηση σχεδίων μικρού βεληνεκούς για ομάδα - στόχο άτομα σε μειονεκτική θέση μπορεί να χρηματοδοτηθεί από το σχέδιο υπό τον όρο ότι :

- κινείται σε λογικά πλαίσια, λαμβάνοντας υπόψη το επίπεδο των τιμών στον τόπο διαμονής
- συμμορφώνεται με τους εσωτερικούς κανόνες που ισχύουν στο πλαίσιο των της εταιρικής σχέσης.

Δεν πρέπει ωστόσο να υπερβούν την χαμηλότερη από τις ακόλουθες ημερίσιες τιμές:

- το ποσό ανά ημέρα και άτομο που χρησιμοποιείται από την οργάνωση προέλευσης του ατόμου που ταξιδεύει
- το ανώτατο ποσό ανά ημέρα όπως αναφέρεται στον ακόλουθο πίνακα:

Χώρα Προορισμού	Μέγιστο ποσό σε Ευρώ/ημέρα	Χώρα Προορισμού	Μέγιστο ποσό σε Ευρώ/ημέρα
ΑΓΓΛΙΑ (UK)	199	ΚΥΠΡΟΣ (CY)	100
ΑΥΣΤΡΙΑ (AT)	122	ΛΕΤΟΝΙΑ (LV)	174
ΒΕΛΓΙΟ (BE)	150	ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ (LT)	126
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ (BG)	157	ΛΙΧΤΕΝΣΤΑΙΝ (LI)	174
ΓΑΛΛΙΑ (FR)	130	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ (LU)	143
ΓΕΡΜΑΝΙΑ (DE)	127	ΝΟΡΒΗΓΙΑ (NO)	171
ΔΑΝΙΑ (DK)	179	ΟΛΛΑΝΔΙΑ (NL)	148
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΤΣΕΧΙΑΣ (CZ)	214	ΟΥΓΓΑΡΙΑ (HU)	136
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΣΛΟΒΑΚΙΑΣ (SK)	164	ΠΟΛΩΝΙΑ (PL)	227
ΕΛΛΑΔΑ (GR)	113	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ (PT)	143
ΕΣΘΟΝΙΑ (EE)	129	ΡΟΥΜΑΝΙΑ (RO)	185
ΙΡΛΑΝΔΙΑ (IE)	165	ΣΛΟΒΕΝΙΑ (SL)	148
ΙΣΛΑΝΔΙΑ (IS)	183	ΣΟΥΗΔΙΑ (SE)	157
ΙΣΠΑΝΙΑ (ES)	141	ΦΙΛΑΝΔΙΑ (FI)	156
ΙΤΑΛΙΑ (IT)	130		

4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΑΔΟΧΟ

4.1. Γενικά

Η οικονομική διαχείριση αφορά αποκλειστικά στο εγκεκριμένο σχέδιο. Τα έσοδα και τα έξοδα του σχεδίου θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να αποδεικνύονται με **τιμολόγια** στα οποία θα αναφέρεται ο αριθμός του τιμολογίου, η ημερομηνία, τα ονόματα των δικαιούχων για τους οποίους έγινε η δαπάνη και η διάρκεια της πραγματικής τους τοποθέτησης. Ιδίως σε περιπτώσεις πρόωρης αποχώρησης των δικαιούχων από το πρόγραμμα η πραγματική απεικόνιση των δαπανών είναι πολύ σημαντική. Επίσης, πάνω στο τιμολόγιο πρέπει να αναγράφεται ότι αφορά το πρόγραμμα Leonardo da Vinci. Δεν γίνονται αποδεκτές «Βεβαιώσεις» ή «Δηλώσεις».

Ο ανάδοχος θα πρέπει να δίνει στην Ε.Μ.Σ. γνήσιο ή επικυρωμένο αντίγραφο της εντολής πληρωμής μέσω τραπεζής τόσο για τον δικαιούχο όσο και για τον οργανισμό υποδοχής προκειμένου να πληρωθούν οι δαπάνες του. Επίσης να αναγράφεται επάνω καθαρά η αιτιολογία της πληρωμής δηλ. για ποια δαπάνη καταβάλλεται αυτό το ποσό.

4.2. Τραπεζικός λογαριασμός

Ο λογαριασμός που αναφέρεται στην Σύμβαση μεταξύ της Ε.Μ.Σ και του συμβαλλόμενου και στον οποίο θα κατατεθεί η επιχορήγηση του **Leonardo da Vinci** πρέπει:

- Να έχει ανοιχτεί στο όνομα του συμβαλλόμενου φορέα (**σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι ένας προσωπικός λογαριασμός**) και σε τράπεζα της χώρας του συμβαλλόμενου. Σε περίπτωση Δημοσίων φορέων, θα πρέπει να αναζητείται τρόπος αντιμετώπισης του προβλήματος ανοίγματος ξεχωριστού λογαριασμού στο όνομα του φορέα σε συνεννόηση με τις εκάστοτε αρμόδιες αρχές.
- Να αναφέρεται ειδικά στο σχέδιο. Εάν είναι ένας γενικός λογαριασμός, ο συμβαλλόμενος θα εφαρμόσει ένα λογιστικό σύστημα τέτοιο ώστε σε κάθε περίπτωση να είναι δυνατή η εξακρίβωση εξόδων και εσόδων που σχετίζονται με το σχέδιο.
- Σε περίπτωση που προκύψουν από το λογαριασμό τόκοι, αυτοί θα πρέπει να αναφέρονται στην Τελική Έκθεση και θα πρέπει να επιστρέφονται στην Ε.Μ.Σ.

Αναλήψεις μετρητών από τον λογαριασμό δεν επιτρέπονται. Όταν μία ομάδα που συμμετέχει σε μία δράση κινητικότητας έχει δικαίωμα να συνοδεύεται (βλ. σημείο 3.1.), τα ποσά που θα διαχειριστεί ο συνοδός πρέπει να κατατίθενται σε τραπεζικό λογαριασμό.

4.3. Εσωτερικό λογιστικό σύστημα / σύστημα ελέγχου

Ο συμβαλλόμενος θα εγκαταστήσει είτε ένα αναλυτικό λογιστικό σύστημα είτε ένα κατάλληλο εσωτερικό σύστημα που και στις δύο περιπτώσεις θα παρέχει την δυνατότητα εξακρίβωσης στοιχείων ως προς:

- Τις πηγές χρηματοδότησης του σχεδίου
- Τις δαπάνες που σχετίζονται με το σχέδιο

Στην ιδανική περίπτωση, οι υπεύθυνοι εφαρμογής του σχεδίου πρέπει να είναι διαφορετικοί από τους υπεύθυνους οικονομικής διαχείρισης.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι όλα τα πρωτότυπα παραστατικά που αφορούν το πρόγραμμα και δεν κατατίθενται στο φάκελο της τελικής αναφοράς θα πρέπει να φυλάσσονται για πέντε χρόνια και να είναι προσβάσιμα σε οποιονδήποτε έλεγχο από τις αρμόδιες αρχές.

4.4. ΦΠΑ, ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΙ ΣΕ ΑΓΑΘΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Ο ανάδοχος θα λάβει πληροφορίες από τις σχετικές εθνικές αρχές αναφορικά με τις φορολογικές προβλέψεις, ρυθμίσεις και νομοθεσία που ισχύουν στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

Σε κάθε περίπτωση, ο ΦΠΑ μπορεί να περιληφθεί στους τελικούς λογαριασμούς του σχεδίου μόνο εφόσον αποτελεί ένα τελικό ποσό, δηλ. δεν μπορεί να αφαιρεθεί προς όφελος του αναδόχου. Αυτό φαίνεται από την Βεβαίωση έναρξης εργασιών που δίνεται από την εφορία.

4.5. ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΟΤΙΜΙΑ

Εφόσον ο ανάδοχος χρειαστεί να κάνει συνάλλαγμα για χώρες που δεν ανήκουν στη ζώνη του ΕΥΡΩ, στις οικονομικές αναφορές για τις μετατροπές των ποσών σε ΕΥΡΩ θα χρησιμοποιεί την ισοτιμία που χρησιμοποιήθηκε στις τραπεζικές συναλλαγές. Αυτή η ισοτιμία θα πρέπει να αναφέρεται καθαρά στο έγγραφο της τράπεζας που θα δοθεί στην Ε.Μ.Σ.

Παράδειγμα:

Σύνολο υποτροφίας	Προκαταβολή	Προκαταβολή σε εθνικό νόμισμα	Τραπεζική ισοτιμία
100.000 ΕΥΡΩ	65.000 ΕΥΡΩ	GBP 41.600	0,64
	25.000 ΕΥΡΩ	GBP 16.250	0,65

Η ισοτιμία που θα χρησιμοποιηθεί για την μετατροπή σε ΕΥΡΩ της δαπάνης που πραγματοποιήθηκε σε αγγλικές λίρες είναι η εξής: $GBP 57.850 / EYPO 90.000 = 0,6428$

Παρακαλούμε να σημειώσετε ότι οι διακυμάνσεις της συναλλαγματικής ισοτιμίας δεν επηρεάζουν σε καμία περίπτωση την κοινοτική επιχορήγηση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

**ΠΙΝΑΚΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
LEONARDO DA VINCI**

Γενικές Οδηγίες για την ανάγνωση των χρηματοδοτικών πινάκων

Στους πίνακες που ακολουθούν αναφέρεται το ποσό της επιχορήγησης για κάθε μία από τις επιλέξιμες για το πρόγραμμα LEONARDO DA VINCI δαπάνες:

- Δαπάνες διαχείρισης και παρακολούθησης (αναφέρονται τα ανώτατα όρια)
- Δαπάνες γλωσσικής και πολιτιστικής προετοιμασίας (αναφέρονται τα ανώτατα όρια)
- Δαπάνες ασφάλισης
(Ενδεικτικό κόστος. Η πραγματική δαπάνη χρηματοδοτείται)
- Δαπάνες μετακίνησης
(Ενδεικτικό κόστος. Η πραγματική δαπάνη χρηματοδοτείται)
- Δαπάνες διαβίωσης (δηλ. δαπάνες διαμονής και διατροφής)

Υπενθυμίζεται ότι για τις περιπτώσεις ΑΜΕΑ και ατόμων που ανήκουν σε ομάδες σε μειονεκτική θέση, υπάρχει συμπληρωματική χρηματοδότηση.

Για τις ΜΜΕ που υποβάλλουν πρώτη φορά, υπάρχει η δυνατότητα πρόσθετης χρηματοδότησης ύψους μέχρι 500 ΕΥΡΩ για την προετοιμασία της πρότασης στην περίπτωση που αυτή εγκριθεί.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΩΝ (ανώτατα ποσά)					
	Ανώτατο όριο χρηματοδότησης ανά δικαιούχο	Επιπλέον βοήθημα ανά υποψήφιο	Κινητικότητα	Πολιτιστική και γλωσσική προετοιμασία ανά δικαιούχο	Διαχείριση και παρακολούθηση ανά δικαιούχο
ΤΟΠ	5.000 ευρώ Εξαίρεση: ΑΜΕΑ	500 ευρώ για ενίσχυση 1ης πρότασης ΜΜΕ <i>Εώς το 10% της κοιν. επιδότησης</i>	Βλ. παράρτημα	200 ευρώ αν τοπ<3 μηνών 500 ευρώ αν τοπ>3 μηνών -Εώς 10% της κοιν. επιδ. -Max:25.000 ευρώ ανά δικαιούχο και ανά έτος επιλογής	100 ευρώ αν τοπ<3 μηνών 200 ευρώ αν τοπ>3 μηνών <i>Max:25.000 ευρώ ανά δικαιούχο και ανά έτος επιλογής</i>
ΑΝΤ	5.000 ευρώ Εξαίρεση: ΑΜΕΑ	500 ευρώ για ενίσχυση 1ης πρότασης ΜΜΕ (10%)	Βλ. παράρτημα	Βοήθεια κατόπιν αξιολόγησης από την ΕΜΣ	100 ευρώ <i>Max:25.000 ευρώ ανά δικαιούχο και ανά έτος επιλογής</i>

Τοποθέτηση:

- Νέοι σε αρχική επαγγελμ. κατάρτ.
- Νέοι εργαζόμενοι/Πρόσφατοι πτυχιούχοι
- Φοιτητές

Μέγιστα ποσά Διαχείρισης και Παρακολούθησης &
Γλωσσικής και πολιτιστικής προετοιμασίας

Διάρκεια σε μήνες	Διάρκεια σε εβδομάδες	Μέγιστο ποσό διαχείρισης και παρακολούθησης*	Μέγιστο ποσό γλωσσικής και πολιτιστικής προετοιμασίας*,**
	3	100	200
1	4	100	200
	5	100	200
	6	100	200
	7	100	200
2	8	100	200
	9	100	200
	10	100	200
	11	100	200
	12	100	200
3	13	200	500
	14	200	500
	15	200	500
	16	200	500
4	17	200	500
	18	200	500
	19	200	500
	20	200	500
	21	200	500
5	22	200	500
	23	200	500
	24	200	500
	25	200	500
6	26	200	500
	27	200	500
	28	200	500
	29	200	500
	30	200	500
7	31	200	500
	32	200	500
	33	200	500
	34	200	500
8	35	200	500
	36	200	500
	37	200	500
	38	200	500
9	39	200	500
10	43	200	500
11	48	200	500
12	52	200	500

Νέοι σε αρχική επαγγελματική κατάρτιση (Από 3 εβδομάδες- 9 μήνες)

Νέοι εργαζόμενοι/Πρόσφατοι πτυχιούχοι (Από 2-12 μήνες)

Φοιτητές (Από 3-12 μήνες)

* Μέγιστο 25.000 ΕΥΡΩ ανά ανάδοχο

** Το κόστος της γλωσσικής και πολιτιστικής προετοιμασίας θα καλύπτει βάσει της πραγματικής δαπάνης που θα πραγματοποιηθεί, με μέγιστο όριο ανά δικαιούχο τα ποσά που αναφέρονται.

Τοποθέτηση:

- Νέοι σε αρχική επαγγελματική κατάρτιση
- Νέοι εργαζόμενοι/Πρόσφατοι πτυχιούχοι
- Φοιτητές

Ενδεικτικά ποσά υποτροφιών (Ασφάλιση+Διαβίωση+ Έξοδα Ταξιδιού)

				Ενδεικτικά έξοδα ταξιδιού (Η πραγματική δαπάνη θα χρηματοδοτηθεί)													
Διάρκεια σε μήνες	Διάρκεια σε εβδομάδες	Ενδεικτικό κόστος ασφάλισης**	Έξοδα διαβίωσης	BE	DK	DE	ES	FR	IE	IT	LU	NL	PT	UK	SE	AT	FI
				752*	807*	562*	665*	772*	708*	452*	591*	688*	647*	815*	953*	496*	705*
1	3	20	450	1.222	1.277	1.032	1.135	1.242	1.178	922	1.061	1.158	1.117	1.285	1.423	966	1.175
	4	20	560	1.332	1.387	1.142	1.245	1.352	1.288	1.032	1.171	1.268	1.227	1.395	1.533	1.076	1.285
	5	40	670	1.462	1.517	1.272	1.375	1.482	1.418	1.162	1.301	1.398	1.357	1.525	1.663	1.206	1.415
	6	40	780	1.572	1.627	1.382	1.485	1.592	1.528	1.272	1.411	1.508	1.467	1.635	1.773	1.316	1.525
2	7	40	890	1.682	1.737	1.492	1.595	1.702	1.638	1.382	1.521	1.618	1.577	1.745	1.883	1.426	1.635
	8	40	1.000	1.792	1.847	1.602	1.705	1.812	1.748	1.492	1.631	1.728	1.687	1.855	1.993	1.536	1.745
	9	50	1.110	1.912	1.967	1.722	1.825	1.932	1.868	1.612	1.751	1.848	1.807	1.975	2.113	1.656	1.865
	10	50	1.220	2.022	2.077	1.832	1.935	2.042	1.978	1.722	1.861	1.958	1.917	2.085	2.223	1.766	1.975
3	11	50	1.330	2.132	2.187	1.942	2.045	2.152	2.088	1.832	1.971	2.068	2.027	2.195	2.333	1.876	2.085
	12	50	1.440	2.242	2.297	2.052	2.155	2.262	2.198	1.942	2.081	2.178	2.137	2.305	2.443	1.986	2.195
	13	60	1.550	2.362	2.417	2.172	2.275	2.382	2.318	2.062	2.201	2.298	2.257	2.425	2.563	2.106	2.315
	14	60	1.660	2.472	2.527	2.282	2.385	2.492	2.428	2.172	2.311	2.408	2.367	2.535	2.673	2.216	2.425
4	15	60	1.770	2.582	2.637	2.392	2.495	2.602	2.538	2.282	2.421	2.518	2.477	2.645	2.783	2.326	2.535
	16	60	1.880	2.692	2.747	2.502	2.605	2.712	2.648	2.392	2.531	2.628	2.587	2.755	2.893	2.436	2.645
	17	70	1.960	2.782	2.837	2.592	2.695	2.802	2.738	2.482	2.621	2.718	2.677	2.845	2.983	2.526	2.735
	18	70	2.040	2.862	2.917	2.672	2.775	2.882	2.818	2.562	2.701	2.798	2.757	2.925	3.063	2.606	2.815
5	19	70	2.120	2.942	2.997	2.752	2.855	2.962	2.898	2.642	2.781	2.878	2.837	3.005	3.143	2.686	2.895
	20	70	2.200	3.022	3.077	2.832	2.935	3.042	2.978	2.722	2.861	2.958	2.917	3.085	3.223	2.766	2.975
	21	80	2.280	3.112	3.167	2.922	3.025	3.132	3.068	2.812	2.951	3.048	3.007	3.175	3.313	2.856	3.065
	22	80	2.350	3.182	3.237	2.992	3.095	3.202	3.138	2.882	3.021	3.118	3.077	3.245	3.383	2.926	3.135
6	23	80	2.400	3.232	3.287	3.042	3.145	3.252	3.188	2.932	3.071	3.168	3.127	3.295	3.433	2.976	3.185
	24	80	2.450	3.282	3.337	3.092	3.195	3.302	3.238	2.982	3.121	3.218	3.177	3.345	3.483	3.026	3.235
	25	90	2.500	3.342	3.397	3.152	3.255	3.362	3.298	3.042	3.181	3.278	3.237	3.405	3.543	3.086	3.295
	26	90	2.550	3.392	3.447	3.202	3.305	3.412	3.348	3.092	3.231	3.328	3.287	3.455	3.593	3.136	3.345
7	27	90	2.600	3.442	3.497	3.252	3.355	3.462	3.398	3.142	3.281	3.378	3.337	3.505	3.643	3.186	3.395
	28	90	2.650	3.492	3.547	3.302	3.405	3.512	3.448	3.192	3.331	3.428	3.387	3.555	3.693	3.236	3.445
	29	100	2.700	3.552	3.607	3.362	3.465	3.572	3.508	3.252	3.391	3.488	3.447	3.615	3.753	3.296	3.505
	30	100	2.750	3.602	3.657	3.412	3.515	3.622	3.558	3.302	3.441	3.538	3.497	3.665	3.803	3.346	3.555
8	31	100	2.800	3.652	3.707	3.462	3.565	3.672	3.608	3.352	3.491	3.588	3.547	3.715	3.853	3.396	3.605
	32	100	2.850	3.702	3.757	3.512	3.615	3.722	3.658	3.402	3.541	3.638	3.597	3.765	3.903	3.446	3.655
	33	110	2.900	3.762	3.817	3.572	3.675	3.782	3.718	3.462	3.601	3.698	3.657	3.825	3.963	3.506	3.715
	34	110	2.950	3.812	3.867	3.622	3.725	3.832	3.768	3.512	3.651	3.748	3.707	3.875	4.013	3.556	3.765
9	35	110	3.000	3.862	3.917	3.672	3.775	3.882	3.818	3.562	3.701	3.798	3.757	3.925	4.063	3.606	3.815
	36	110	3.050	3.912	3.967	3.722	3.825	3.932	3.868	3.612	3.751	3.848	3.807	3.975	4.113	3.656	3.865
	37	120	3.100	3.972	4.027	3.782	3.885	3.992	3.928	3.672	3.811	3.908	3.867	4.035	4.173	3.716	3.925
	38	120	3.150	4.022	4.077	3.832	3.935	4.042	3.978	3.722	3.861	3.958	3.917	4.085	4.223	3.766	3.975
10	39	120	3.200	4.072	4.127	3.882	3.985	4.092	4.028	3.772	3.911	4.008	3.967	4.135	4.273	3.816	4.025
	43	130	3.430	4.312	4.367	4.122	4.225	4.332	4.268	4.012	4.151	4.248	4.207	4.375	4.513	4.056	4.265
11	48	140	3.830	4.722	4.777	4.532	4.635	4.742	4.678	4.422	4.561	4.658	4.617	4.785	4.923	4.466	4.675
12	52	150	4.170	5.000	5.000	4.882	4.985	5.000	5.000	4.772	4.911	5.000	4.967	5.000	5.000	4.816	5.000

Νέοι σε αρχική επαγγελματική κατάρτιση (Από 3 εβδομάδες-9 μήνες)
 Νέοι Εργαζόμενοι/Πρόσφατοι πτυχιούχοι (Από 2-12 μήνες)
 Φοιτητές (Από 3-12 μήνες)

* Ενδεικτικά έξοδα ταξιδιού από την Αθήνα στην πρωτεύουσα της κάθε χώρας (Source: B.T.I. 1999)
 ** Το κόστος ασφάλισης θα αποδοθεί βάσει πραγματικής δαπάνης (κόστος ασφαλιστικού συμβολαίου)

Τοποθέτηση:

- Νέοι σε αρχική επαγγελματική κατάρτιση
- Νέοι εργαζόμενοι/Πρόσφατοι πτυχιούχοι
- Φοιτητές

Ενδεικτικά ποσά υποτροφιών (Ασφάλιση+Διαβίωση+ Έξοδα Ταξιδιού)

				Ενδεικτικά έξοδα ταξιδιού (Η πραγματική δαπάνη θα χρηματοδοτηθεί)													
Διάρκεια σε μήνες	Διάρκεια σε εβδομάδες	Ενδεικτικό κόστος ασφάλισης**	Έξοδα διαβίωσης	NO	IS	LI	CZ	HU	PL	RO	SK	EE	CY	LV	LT	BG	SI
				963*	1248*	496*	478*	321*	601*	361*	492*	1411*	352*	1481*	892*	222*	337*
1	3	20	450	1.433	1.718	966	948	791	1.071	831	962	1.881	822	1.951	1.362	692	807
	4	20	560	1.543	1.828	1.076	1.058	901	1.181	941	1.072	1.991	932	2.061	1.472	802	917
	5	40	670	1.673	1.958	1.206	1.188	1.031	1.311	1.071	1.202	2.121	1.062	2.191	1.602	932	1.047
	6	40	780	1.783	2.068	1.316	1.298	1.141	1.421	1.181	1.312	2.231	1.172	2.301	1.712	1.042	1.157
2	7	40	890	1.893	2.178	1.426	1.408	1.251	1.531	1.291	1.422	2.341	1.282	2.411	1.822	1.152	1.267
	8	40	1.000	2.003	2.288	1.536	1.518	1.361	1.641	1.401	1.532	2.451	1.392	2.521	1.932	1.262	1.377
	9	50	1.110	2.123	2.408	1.656	1.638	1.481	1.761	1.521	1.652	2.571	1.512	2.641	2.052	1.382	1.497
	10	50	1.220	2.233	2.518	1.766	1.748	1.591	1.871	1.631	1.762	2.681	1.622	2.751	2.162	1.492	1.607
3	11	50	1.330	2.343	2.628	1.876	1.858	1.701	1.981	1.741	1.872	2.791	1.732	2.861	2.272	1.602	1.717
	12	50	1.440	2.453	2.738	1.986	1.968	1.811	2.091	1.851	1.982	2.901	1.842	2.971	2.382	1.712	1.827
	13	60	1.550	2.573	2.858	2.106	2.088	1.931	2.211	1.971	2.102	3.021	1.962	3.091	2.502	1.832	1.947
	14	60	1.660	2.683	2.968	2.216	2.198	2.041	2.321	2.081	2.212	3.131	2.072	3.201	2.612	1.942	2.057
4	15	60	1.770	2.793	3.078	2.326	2.308	2.151	2.431	2.191	2.322	3.241	2.182	3.311	2.722	2.052	2.167
	16	60	1.880	2.903	3.188	2.436	2.418	2.261	2.541	2.301	2.432	3.351	2.292	3.421	2.832	2.162	2.277
	17	70	1.960	2.993	3.278	2.526	2.508	2.351	2.631	2.391	2.522	3.441	2.382	3.511	2.922	2.252	2.367
	18	70	2.040	3.073	3.358	2.606	2.588	2.431	2.711	2.471	2.602	3.521	2.462	3.591	3.002	2.332	2.447
5	19	70	2.120	3.153	3.438	2.686	2.668	2.511	2.791	2.551	2.682	3.601	2.542	3.671	3.082	2.412	2.527
	20	70	2.200	3.233	3.518	2.766	2.748	2.591	2.871	2.631	2.762	3.681	2.622	3.751	3.162	2.492	2.607
	21	80	2.280	3.323	3.608	2.856	2.838	2.681	2.961	2.721	2.852	3.771	2.712	3.841	3.252	2.582	2.697
	22	80	2.350	3.393	3.678	2.926	2.908	2.751	3.031	2.791	2.922	3.841	2.782	3.911	3.322	2.652	2.767
6	23	80	2.400	3.443	3.728	2.976	2.958	2.801	3.081	2.841	2.972	3.891	2.832	3.961	3.372	2.702	2.817
	24	80	2.450	3.493	3.778	3.026	3.008	2.851	3.131	2.891	3.022	3.941	2.882	4.011	3.422	2.752	2.867
	25	90	2.500	3.553	3.838	3.086	3.068	2.911	3.191	2.951	3.082	4.001	2.942	4.071	3.482	2.812	2.927
	26	90	2.550	3.603	3.888	3.136	3.118	2.961	3.241	3.001	3.132	4.051	2.992	4.121	3.532	2.862	2.977
7	27	90	2.600	3.653	3.938	3.186	3.168	3.011	3.291	3.051	3.182	4.101	3.042	4.171	3.582	2.912	3.027
	28	90	2.650	3.703	3.988	3.236	3.218	3.061	3.341	3.101	3.232	4.151	3.092	4.221	3.632	2.962	3.077
	29	100	2.700	3.763	4.048	3.296	3.278	3.121	3.401	3.161	3.292	4.211	3.152	4.281	3.692	3.022	3.137
	30	100	2.750	3.813	4.098	3.346	3.328	3.171	3.451	3.211	3.342	4.261	3.202	4.331	3.742	3.072	3.187
8	31	100	2.800	3.863	4.148	3.396	3.378	3.221	3.501	3.261	3.392	4.311	3.252	4.381	3.792	3.122	3.237
	32	100	2.850	3.913	4.198	3.446	3.428	3.271	3.551	3.311	3.442	4.361	3.302	4.431	3.842	3.172	3.287
	33	110	2.900	3.973	4.258	3.506	3.488	3.331	3.611	3.371	3.502	4.421	3.362	4.491	3.902	3.232	3.347
	34	110	2.950	4.023	4.308	3.556	3.538	3.381	3.661	3.421	3.552	4.471	3.412	4.541	3.952	3.282	3.397
9	35	110	3.000	4.073	4.358	3.606	3.588	3.431	3.711	3.471	3.602	4.521	3.462	4.591	4.002	3.332	3.447
	36	110	3.050	4.123	4.408	3.656	3.638	3.481	3.761	3.521	3.652	4.571	3.512	4.641	4.052	3.382	3.497
	37	120	3.100	4.183	4.468	3.716	3.698	3.541	3.821	3.581	3.712	4.631	3.572	4.701	4.112	3.442	3.557
	38	120	3.150	4.233	4.518	3.766	3.748	3.591	3.871	3.631	3.762	4.681	3.622	4.751	4.162	3.492	3.607
10	43	130	3.430	4.523	4.808	4.056	4.038	3.881	4.161	3.921	4.052	4.971	3.912	5.000	4.452	3.782	3.897
11	48	140	3.830	4.933	5.000	4.466	4.448	4.291	4.571	4.331	4.462	5.000	4.322	5.000	4.862	4.192	4.307
12	52	150	4.170	5.000	5.000	4.816	4.798	4.641	4.921	4.681	4.812	5.000	4.672	5.000	5.000	4.542	4.657

Νέοι σε αρχική επαγγελματική κατάρτιση (Από 3 εβδομάδες-9 μήνες)
 Νέοι Εργαζόμενοι/Πρόσφατοι πτυχιούχοι (Από 2-12 μήνες)
 Φοιτητές (Από 3-12 μήνες)

* Ενδεικτικά έξοδα ταξιδιού από την Αθήνα στην πρωτεύουσα της κάθε χώρας (Source: B.T.I. 1999)
 ** Το κόστος ασφάλισης θα αποδοθεί βάσει πραγματικής δαπάνης (κόστος ασφαλιστικού συμβολαίου)

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Μέγιστα ποσά Διαχείρισης και Παρακολούθησης & Γλωσσικής και πολιτισμικής προετοιμασίας

Διάρκεια σε εβδομάδες	Διαχείρισης και παρακολούθηση (μέγιστο ποσό ανά δικαιούχο)*	Γλωσσική και πολιτισμική προετοιμασία (μέγιστο ποσό ανά δικαιούχο)*,**
1	100	200
2	100	200
3	100	200
4	100	200
5	100	200
6	100	200

* Μέγιστο 25.000 ΕΥΡΩ ανά ανάδοχο

** Το ποσό της γλωσσικής και πολιτισμικής προετοιμασίας δίνεται εφόσον θεωρηθεί αναγκαίο από την ΕΜΣ και κατόπιν αξιολόγησης. Το κόστος θα καλύπτεται βάσει της πραγματικής δαπάνης που θα πραγματοποιηθεί, με μέγιστο όριο ανά δικαιούχο τα ποσά που αναφέρονται.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4α: ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΠΟΣΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ (Ασφάλιση+Διαβίωση+ Έξοδα Ταξιδιού)

Διάρκεια σε εβδομάδες	Ενδεικτικό κόστος ασφάλισης**	Έξοδα διαβίωσης	Ενδεικτικά έξοδα ταξιδιού (Η πραγματική δαπάνη θα χρηματοδοτηθεί)													
			BE	DK	DE	ES	FR	IE	IT	LU	NL	PT	UK	SE	AT	FI
			752*	807*	562*	665*	772*	708*	452*	591*	688*	647*	815*	953*	495*	705*
1	20	400	1.172	1.227	982	1.085	1.192	1.128	872	1.011	1.108	1.067	1.235	1.373	915	1.125
2	20	900	1.672	1.727	1.482	1.585	1.692	1.628	1.372	1.511	1.608	1.567	1.735	1.873	1.415	1.625
3	20	1.300	2.072	2.127	1.882	1.985	2.092	2.028	1.772	1.911	2.008	1.967	2.135	2.273	1.815	2.025
4	20	1.600	2.372	2.427	2.182	2.285	2.392	2.328	2.072	2.211	2.308	2.267	2.435	2.573	2.115	2.325
5	40	1.800	2.592	2.647	2.402	2.505	2.612	2.548	2.292	2.431	2.528	2.487	2.655	2.793	2.335	2.545
6	40	2.000	2.792	2.847	2.602	2.665	2.812	2.748	2.492	2.631	2.728	2.687	2.855	2.993	2.535	2.745

ΠΙΝΑΚΑΣ 4β: ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΠΟΣΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ (Ασφάλιση+Διαβίωση+ Έξοδα Ταξιδιού)

Διάρκεια σε εβδομάδες	Ενδεικτικό κόστος ασφάλισης**	Έξοδα διαβίωσης	Ενδεικτικά έξοδα ταξιδιού (Η πραγματική δαπάνη θα χρηματοδοτηθεί)													
			NO	IS	LI	CZ	HU	PL	RO	SK	EE	CY	LV	LT	BG	SI
			963*	1248*	496*	478*	321*	601*	361*	492*	1411*	352*	1481*	892*	222*	337*
1	20	400	1.383	1.668	916	898	741	1.021	781	912	1.831	772	1.901	1.312	642	757
2	20	900	1.883	2.168	1.416	1.398	1.241	1.521	1.281	1.412	2.331	1.272	2.401	1.812	1.142	1.257
3	20	1.300	2.283	2.568	1.816	1.798	1.641	1.921	1.681	1.812	2.731	1.672	2.801	2.212	1.542	1.657
4	20	1.600	2.583	2.868	2.116	2.098	1.941	2.221	1.981	2.112	3.031	1.972	3.101	2.512	1.842	1.957
5	40	1.800	2.803	3.088	2.336	2.318	2.161	2.441	2.201	2.332	3.251	2.192	3.321	2.732	2.062	2.177
6	40	2.000	3.003	3.288	2.536	2.478	2.361	2.641	2.401	2.532	3.451	2.392	3.521	2.932	2.262	2.377

* Ενδεικτικά έξοδα ταξιδιού από την Αθήνα στην πρωτεύουσα της κάθε χώρας (Source: B.T.I. 1999)

** Το κόστος ασφάλισης θα αποδοθεί βάσει πραγματικής δαπάνης (κόστος ασφαλιστικού συμβολαίου)

ΠΙΝΑΚΑΣ 5
ΚΩΔΙΚΟΙ ΧΩΡΩΝ

AT	ΑΥΣΤΡΙΑ
BE	ΒΕΛΓΙΟ
BG	ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ
FR	ΓΑΛΛΙΑ
DE	ΓΕΡΜΑΝΙΑ
DK	ΔΑΝΙΑ
GR	ΕΛΛΑΔΑ
EE	ΕΣΘΟΝΙΑ
UK	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ
IE	ΙΡΛΑΝΔΙΑ
IS	ΙΣΛΑΝΔΙΑ
ES	ΙΣΠΑΝΙΑ
IT	ΙΤΑΛΙΑ
CY	ΚΥΠΡΟΣ
LV	ΛΕΤΤΟΝΙΑ
LT	ΛΙΘΥΑΝΙΑ
LI	ΛΙΧΤΕΝΣΤΑΙΝ
LU	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ
MT	ΜΑΛΤΑ
NO	ΝΟΡΒΗΓΙΑ
NL	ΟΛΛΑΝΔΙΑ
HU	ΟΥΓΓΑΡΙΑ
PL	ΠΟΛΩΝΙΑ
PT	ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ
RO	ΡΟΥΜΑΝΙΑ
SK	ΣΛΟΒΑΚΙΑ
SI	ΣΛΟΒΕΝΙΑ
SE	ΣΟΥΗΔΙΑ
TR	ΤΟΥΡΚΙΑ
CZ	ΤΣΕΧΙΑ
FI	ΦΙΛΑΝΔΙΑ